

۵۳۸۸۲/۱۴۵۰۱۶

۱۳۹۷، ۱۱، ۱

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

بِسْمِ اللَّهِ تَعَالَى

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "مشارکت عمومی - خصوصی" که به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور در جلسه ۱۳۹۷/۹/۱۸ هیئت وزیران با قید یک فوریت به تصویب رسید است، جهت طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

حسین روحانی
رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، شورای نگهبان، کلیه وزارتخانه ها، سازمان برنامه و بودجه کشور، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

مقدمه توجیهی:

با عنایت به لزوم استفاده از سازوکار مشارکت عمومی - خصوصی به عنوان روشی کم‌هزینه و کارآمدتر در مقایسه با شیوه سنتی نملک دارایی‌های سرمایه‌ای و نیاز به بستر قانونی مناسب برای اجرای طرح‌ها به شیوه مشارکت عمومی - خصوصی و شفافیت در خصوص تعهدات دولت و تعیین حقوق و مسئولیت‌های طرفین مشارکت و اصول حاکم بر تخصیص خطرپذیری و به منظور رفع نقایص و ابهامات قوانین موجود در این زمینه، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

لایحه مشارکت عمومی - خصوصی**فصل اول - کلیات**

ماده ۱- در این قانون، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف - سازمان: سازمان برنامه و بودجه کشور.

ب - طرف عمومی: قوای سه‌گانه جمهوری اسلامی ایران اعم از وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات، شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت، نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی و واحدهای وابسته به آن نظیر شهرداری‌ها و دهیاری‌ها، مؤسسات انتفاعی و مؤسسات اعتباری دولتی و وابسته به دولت، مؤسسات، شرکت‌ها و واحدهای عهده‌دار تریب خدمات عمومی از جمله شرکت‌های آب و فاضلاب شهری، دستگاه‌ها و واحدهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است و نهادهای زیر نظر مقام معظم رهبری از جمله تولید استان‌های مقدس و نیروهای مسلح با اذن معظم له.

پ - دستگاه‌های مرکزی: دستگاه‌های موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری که وظیفه راهبری واحدهای تابع را بر عهده دارند. تشخیص دستگاه مرکزی بر عهده سازمان است.

ت - طرف خصوصی / متقاضی سرمایه‌گذاری: اشخاص بخواه خصوصی و تعاونی اعم از داخلی و خارجی مشروط بر اینکه بیش از بیست درصد (۲۰٪) از سهام یا مدیریت آنها به طور مستقیم یا غیرمستقیم متعلق به طرف عمومی نباشد و شهرداری‌ها و دهیاری‌ها در چهارچوب وظایف قانونی خود.

ث - مشارکت عمومی - خصوصی: قراردادی که در آن، طرف عمومی از ظرفیت‌های طرف خصوصی به منظور تأمین کالاها و یا خدماتی که در شرح وظایف وی قرار دارد، استفاده می‌کند. در این قرارداد طرف خصوصی مسئولیت سرمایه‌گذاری برای پدیدآوری و یا بهره‌برداری و حسب مورد بهره‌برداری یا انتقال پروژه را بر عهده خواهد داشت. در قرارداد مشارکت «روش و موضوع

مشارکت»، «مشخصات دقیق سطح کمی و کیفی محصول»، «سوار و نحوه مالکیت»، «مسئولیت‌ها و تعهدات طرفین»، «زمان‌بندی»، «تضامین ایفای تعهدات طرفین» و «نحوه حل و فصل اختلافات طرفین» و سایر شرایط لازم تعیین می‌شود.

ج - پروژه: پروژه‌های جدید، نیمه‌تمام، تکمیل شده و آماده بهره‌برداری و در حال بهره‌برداری از قبیل طرح‌ها یا پروژه‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و سایر پروژه‌های طرف عمومی و پروژه‌های پیشنهادی متقاضیان سرمایه‌گذاری که در شرح وظایف قانونی طرف عمومی است.

ج - شرکت پروژه: شرکت سهامی خاص و با شرکت تضامنی که توسط طرف خصوصی منتخب برای اجرای قرارداد مشارکت و انجام پروژه تأسیس می‌شود. سرمایه، ثبتی شرکت سهامی خاص و با آورده طرف خصوصی در شرکت پروژه براساس فراخوان تعیین می‌شود.

ح - بهای تمام‌شده واحد محصول پروژه: کلیه هزینه‌های ثابت و متغیر و هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم فعالیت‌های مورد نیاز برای تولید و ارایه محصول پروژه (اعم از تأمین مالی، مدیریت، مطالعات، طراحی، احداث، توسعه، تجهیز، بهره‌برداری، تعمیر و نگهداری و نوسازی، هزینه‌های قانونی، هزینه ریسک‌های محتمل) با در نظر گرفتن چرخه عمر کامل پروژه، تقسیم بر مجموع کل محصول (کالا یا خدمت) ارایه شده توسط پروژه.

خ - شورای ملی راهبری: شورای ملی راهبری مشارکت عمومی - خصوصی موضوع ماده (۴) این قانون.

د - کارگروه: کارگروه توسعه مشارکت عمومی - خصوصی موضوع ماده (۷) این قانون.

ذ - تأمین مالی: تجهیز و تدارک منابع مالی از نظام مالی داخلی و یا خارجی برای اجرای پروژه متناسب با چرخه عمر آن در چهارچوب این قانون.

ماده ۲- اصول حاکم برای تبیین و تفسیر این قانون به شرح زیر است:

الف - فرصت برابر و ایجاد رقابت: طرف عمومی باید شرایط دسترسی آزاد به اطلاعات هر پروژه را فراهم نماید و هر متقاضی سرمایه‌گذاری بتواند در فرآیندی رقابتی و شفاف در مراحل انتخاب طرف خصوصی حاضر شود.

ب - رفتار برابر: طرف عمومی و طرف خصوصی در چهارچوب، بای حقوقی و قراردادی در جایگاه برابر قرار دارند.

پ - تناسب در تسهیم مسئولیت و خطرپذیری (ریسک): در اسناد قراردادی مسئولیت‌ها و خطرپذیری (ریسک)‌های پروژه متناسب با اهداف آن بین طرفین مشارکت تخصیص می‌یابد.

ت - استفاده کارآمد از منابع مالی بخش عمومی: منابع مالی بخش عمومی به نحوی مورد استفاده قرار گیرد که در خصوص مقرون به صرفه بودن تعهدات مالی بخش عمومی اطمینان حاصل شود.

ث - استفاده کارآمد از ظرفیت فنی و مدیریتی بخش خصوصی: بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت و توان فنی، اجرایی و مدیریتی بخش خصوصی در راستای افزایش دانش و مهارت، ایجاد خلاقیت و نوآوری، اشتغال‌زایی و بهبود کمیت و کیفیت کالاها و خدمات.

فصل دوم - سیاست‌گذاری برای توسعه مشارکت عمومی - خصوصی

ماده ۳- طرف عمومی موظف است برای اجرای پروژه‌های جدید و اتمام و بهره‌برداری پروژه‌های نیمه‌تمام، تکمیل شده و در حال بهره‌برداری خود استفاده از روش‌های مشارکت عمومی - خصوصی را در اولویت قرار دهد. طرف عمومی موظف است برای پروژه‌های جدید از طریق فراخوان عمومی اقدام نماید در صورت عدم وجود متقاضی پس از دو نوبت فراخوان. طرف عمومی پیشنهاد پروژه جدید را به همراه مطالعات توجیهی در چهارچوب ماده (۲۳) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) - مصوب ۱۳۹۳- برای اخذ مجوز و تأمین اعتبار به سازمان ارسال می‌نماید.

فصل سوم - ساختار و فرایند اجرایی

ماده ۴- به منظور توسعه مشارکت، هدایت و نظارت عالی بر مشارکت عمومی - خصوصی و تنظیم سیاست‌ها و مقررات برای تصویب هیئت وزیران، شورای ملی راهبری با عضویت رئیس سازمان (رئیس شورا)، وزیر امور اقتصادی و دارایی، معاون حقوقی رئیس جمهور، رئیس سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، رئیس اتاق تعاون ایران، رئیس شورای هماهنگی تشکلهای مهندسی، حرفه‌ای و صنفی کشور، دو نفر از وزرا به انتخاب هیئت وزیران، وزیر یا بالاترین مقام دستگاه مرکزی حسب مورد و دو نفر صاحب‌نظر از بخش خصوصی با انتخاب رئیس سازمان تشکیل می‌شود.

تبصره - دبیرخانه این شورا در سازمان مستقر می‌باشد و دبیر آن از بین معاونان سازمان توسط رئیس شورا تعیین می‌شود و در جلسات شرکت می‌نماید.

ماده ۵- سازمان، مسئولیت مدیریت و هماهنگی برای پیشبرد مشارکت عمومی - خصوصی در سطح کشور را به عهده دارد و مهمترین وظایف آن در اجرای این قانون به شرح زیر است:

الف- حصول اطمینان از انضباط مالی مشارکت عمومی - خصوصی و رعایت تناسب تعهدات هر دستگاه اجرایی با بودجه آن.

ب- ظرفیت‌سازی در بخش عمومی و خصوصی و ایجاد سازوکار لازم جهت آموزش و توسعه آن.

پ- بسترسازی و تسهیل فرایندهای اخذ مجوزها

ت- هماهنگی بین دستگاه‌های اجرایی و پیگیری از آنها.

ث- تهیه دستورالعمل‌ها و راهنماهای لازم برای توسعه مشارکت، تبیین قانون و پاسخ‌گویی به استعلامات و ابهامات.

ج- تدوین برنامه کلان و بخشی توسعه مشارکت با همکاری دستگاه مرکزی.

چ- تشکیل و اداره دبیرخانه شورای ملی راهبری.

تبصره - اطلاع‌رسانی، فرایند انتخاب طرف خصوصی، فرایند انعقاد و اجرای قرارداد مشارکت و

تغییرات آن از طریق سامانه به صورت برخط و الکترونیک انجام می‌شود.

ماده ۶- حصول اطمینان از توجیه فنی، اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی پروژه و تصویب آن در مراجع ذی ربط، اولویت بندی و انتخاب پروژه، اعلام استانداردهای مورد قبول و کم و کیف محصول مورد نیاز، تهیه و یا نظارت بر تهیه طرح امکان سنجی و الگوی (مدل) مالی اولیه پروژه، انجام کلیه مراحل فراخوان و انعقاد قرارداد و پایش اجرای پروژه بر عهده طرف عمومی است.

تبصره ۱- در هر یک از دستگاه های مرکزی و دستگاه های اجرایی ملی و استانی تابع، واحدی مشخص، راهبری و نظارت بر پروژه های مشارکت را بر عهده خواهد داشت.

تبصره ۲- طرف عمومی مجاز است بخشی از اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای خود را برای انجام مقدمات فرآیند اجرایی مشارکت و انجام مطالعات و تهیه گزارش های مربوط اختصاص دهد.

ماده ۷- کارگروه توسعه مشارکت عمومی - خصوصی، به عنوان رکن اصلی انتخاب طرف خصوصی، با عضویت بالاترین مقام اجرایی طرف عمومی یا یکی از معاونان وی به عنوان رئیس، نماینده سازمان به انتخاب رئیس سازمان، مسئول واحد توسعه مشارکت عمومی - خصوصی طرف عمومی با مدیر مرتبط با معرفی بالاترین مقام اجرایی طرف عمومی به عنوان دبیر، مسئول واحد حقوقی طرف عمومی و ذی حساب مربوط طرف عمومی و در صورت نداشتن ذی حساب، بالاترین مقام مالی طرف عمومی با وظایف زیر تشکیل می شود:

الف - تصویب طرح امکان سنجی اولیه و الگوی (مدل) مالی پروژه.

ب - تصویب مفاد فراخوان و اسناد پیوست آن از جمله سنجها و روش های انتخاب طرف خصوصی.

پ - تأیید گزارش ارزیابی صلاحیت متقاضیان سرمایه گذاری.

ت - تأیید گزارش ارزیابی فنی و مالی طرح های تجاری پیشنهادی متقاضیان سرمایه گذاری.

ث - انتخاب طرف خصوصی اول و دوم بر اساس سنجها و روش های تعیین شده.

ج - تصمیم گیری در خصوص لغو یا تجدید تمام یا قسمتی از فرآیند انتخاب طرف خصوصی.

چ - بررسی، اصلاح، رفع ابهام و اعلام نظر به طرف عمومی به منظور ارائه پاسخ در خصوص سؤال ها، اعتراض ها و ابهام های متقاضیان سرمایه گذاری برای هر یک از مراحل فرآیند انتخاب طرف خصوصی در هر پروژه.

ح - فرآیند انتخاب طرف خصوصی و سنجها های کلی ارزیابی طرف خصوصی با رعایت اصول مذکور در ماده (۲) این قانون مطابق آیین نامه ای است که توسط سازمان تهیه می شود و پس از تأیید شورای ملی راهبری به تصویب هیئت وزیران می رسد.

تبصره ۱- جلسات کارگروه با حضور حداقل چهار عضو رسمیت دارد و تمام اعضای حاضر در جلسه مکلف به امضای صورتجلسات می باشند. تصمیمات جلسات کارگروه با رأی اکثریت اعضا معتبر است.

تبصره ۲- در شرکت های دولتی به جای نماینده سازمان و مسئول واحد توسعه مشارکت عمومی - خصوصی طرف عمومی یا مدیر مرتبط، هیئت مدیره و در نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی، بالاترین رکن طرف عمومی اعضای جایگزین را مشخص می کنند.

تبصره ۳- در مورد پروژه‌های استانی اعضای متناظر کارگروه توسط شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان تعیین می‌شود.

ماده ۸- شخص حقوقی که طی موافقت‌نامه با طرف عمومی در فرآیندهای تعریف و پیدایش پروژه مشارکت و تهیه طرح مطالعات امکان‌سنجی و الگوی (مدل) مالی اولیه پروژه و دیگر مراحل فرآیند اجرایی تا حصول نتیجه و انتخاب طرف خصوصی شرکت می‌نماید، تسهیل‌گر مشارکت نامیده می‌شود. حق‌الزحمه تسهیل‌گر مشارکت ضمن پیش‌بینی در اسناد فراخوان، توسط طرف خصوصی پرداخت می‌شود. انعقاد موافقت‌نامه با یک تسهیل‌گر مانع از توافق با سایر اشخاص حقوقی جهت تسهیل‌گری در همان پروژه نیست و طرف عمومی موظف است با همه تسهیل‌گران به طور مشابه برخورد کند. دستورالعمل این ماده ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط سازمان تهیه می‌شود و به تأیید شورای ملی راهبری می‌رسد.

تبصره - طرف عمومی می‌تواند در چهارچوب وظایف خود، پیشنهادهای متقاضیان سرمایه‌گذاری را بررسی و در صورت تأیید مطالعات امکان‌سنجی و الگوی (مدل) طرح اولیه، طرف خصوصی را با رعایت مفاد این فصل انتخاب نماید. در صورت حصول نتیجه و عدم انتخاب پیشنهاددهنده اولیه، حق‌الزحمه‌ای مشابه تسهیل‌گر توسط طرف خصوصی منتخب به وی پرداخت می‌شود. این موضوع باید در اسناد فراخوان پیش‌بینی و اعلام شود.

فصل چهارم - روش‌ها و قراردادهای مشارکت

ماده ۹- روش‌های مشارکت بر اساس تسهیم خطرپذیری (ریسک) بین طرفین، مسئولیت‌ها و وظایف و نحوه بازگشت سرمایه طرف خصوصی با رعایت بند (ث) ماده (۱) این قانون تعیین می‌شوند و شامل روش‌های شناخته شده از جمله ساخت، بهره‌برداری و انتقال (BOT)؛ ساخت، بهره‌برداری، پرداخت اجاره به طرف عمومی و انتقال (BOLT)؛ تجهیز و بازسازی، بهره‌برداری، پرداخت اجاره به طرف عمومی و انتقال (ROLT)؛ ساخت، پرداخت اجاره به طرف خصوصی، انتقال (BLT)؛ ساخت، مالکیت و بهره‌برداری (BOO)؛ بهره‌برداری و پرداخت اجاره به طرف عمومی (OL)؛ تجهیز و بازسازی، مالکیت و بهره‌برداری (ROO)؛ مدیریت بهره‌برداری و نگهداری (O&M)؛ تجهیز و بازسازی، بهره‌برداری و انتقال (ROT)؛ انتقال، بهره‌برداری و انتقال (TOT)؛ بیع متقابل (Buy Back)؛ و با سایر روش‌ها متناسب با نوع پروژه می‌باشد.

تبصره ۱- مدت قرارداد مشارکت براساس الگوی (مدل) مالی و شرایط رقابتی در قرارداد مشخص می‌شود.

تبصره ۲- تشکیل شرکت پروژه برای اجرای قراردادهای پروژه الزامی و طرف عمومی که یکی از طرفین قرارداد مشارکت است، حق سهامداری در شرکت پروژه را ندارد.

ماده ۱۰- پیش‌بینی موارد زیر در قرارداد مشارکت الزامی است:

الف- تعیین دوره اعتبار قرارداد مشارکت و چگونگی تمدید آن.

ب- تعهدات، مسئولیت‌ها و وظایف طرفین.

پ- میزان، انواع و شرایط تضامین مورد نیاز طرفین.

ت- تعیین نحوه جبران خسارت ناشی از قصور هر یک از طرفین در انجام دادن تعهدات قراردادی.

ث- تعیین شرایط فسخ، تعلیق و خاتمه قرارداد.
ج- واگذاری حق انتفاع پروژه به غیر و جایگزینی طرفین قرارداد مشارکت.
چ- تعیین شرایط و محدوده تجدیدنظر در شرایط و الگوی (مدل) مالی قرارداد، چگونگی تجدیدنظر و تعیین مراجع تصویب آن.
ح- تعیین نحوه حل اختلاف در چهارچوب مفاد فصل هفتم این قانون.
خ- تعیین نحوه پایش تعهدات قرارداد برای حصول اطمینان از رعایت ضوابط و استانداردهای مربوط و تأمین سطح مورد توافق از کمیت و کیفیت محصول (کالا و خدمت) در طول دوره مشارکت.

د- نحوه انتقال پروژه.

ذ- انواع و نحوه تسهیم خطرپذیری (ریسک)های پروژه بین طرفین.

ر- نحوه پیش‌بینی هزینه و درآمدها و شاخص‌های مالی (الگوی (مدل) مالی).

ز- استفاده از اشخاص صاحب صلاحیت به تشخیص طرف عمومی برای اجرای مفاد قرارداد.

فصل پنجم - تأمین مالی دوره احداث و بهره‌برداری پروژه

ماده ۱۱- در دوره احداث پروژه، تأمین مالی پروژه به عهده طرف خصوصی است و طرف عمومی در چارچوب مفاد مواد (۱۴) و (۱۵) این قانون، تمهیدات لازم را جهت تسهیل و تسریع در فرآیندهای اجرایی تأمین مالی اعم از اخذ مجوزهای موردنیاز و کمک به طرف خصوصی جهت اخذ تسهیلات و توثیق پروژه و قرارداد مشارکت و تضامین آن برای دریافت تسهیلات به عمل می‌آورد.

ماده ۱۲- طرف عمومی می‌تواند در چارچوب فراخوان و مفاد قرارداد به یک یا ترکیبی از شیوه‌های زیر در پروژه‌ها مشارکت نماید:

الف - **وجوه تکمیلی:** تأمین بخشی از منابع مالی مورد نیاز در راستای توجیه‌پذیری مالی پروژه که در فراخوان پروژه مشخص و در چارچوب قرارداد تعهد، در قالب کمک‌های فنی - اعتباری پرداخت می‌شود.

ب - **آورده غیرنقدی:** اموال منقول و غیرمنقول اعم از پروژه‌های طرح‌های نیمه‌تمام، زمین و تجهیزات.

ج - **خرید محصول - خدمت:** تعهد خرید تمام یا بخشی از محصول / خدمت، پرداخت مابه‌التفاوت بهای تمام شده محصول با قیمت بازار براساس الگوی (مدل) مالی منضم به قرارداد مشارکت با بهای پرداختی استفاده‌کنندگان، پرداخت سرانه محصول پروژه تا سقف بهای تمام شده محصول برای طرف عمومی، پرداخت بر مبنای در دسترس بودن محصول پروژه براساس کیفیت و کمیت مشخص شده و پرداخت بهای ظرفیت پروژه.

د - **سایر تعهدات طرف عمومی:** سایر تعهدات و ریسک‌هایی که طرف عمومی به موجب فراخوان در چارچوب قرارداد به عهده می‌گیرد، از جمله ارائه تسهیلات در قالب وجوه اداره شده.

ماده ۱۳- طرف عمومی مکلف است، جهت ایفای تعهدات خود منابع مالی لازم را پیش‌بینی و پرداخت نماید. تعهدات مالی طرف عمومی مطابق مفاد قرارداد مشارکت، مقدم بر سایر تعهدات مالی وی بوده و از محل اعتبارات و ردیف‌های مصوب مربوط در قوانین بودجه سنواتی و در مورد

شرکت‌های دولتی از محل بودجه مصوب سالانه تأمین و از طریق فروش‌های متداول از قبیل گشایش اعتبار اسنادی مطابق برنامه زمانی یا در چارچوب مفاد ماده (۱۷) این قانون پرداخت می‌گردد.

ماده ۱۴- برای ارائه خدمات مالی به انواع قراردادهای پروژه‌های مشارکت از قبیل اعطای تسهیلات توسط بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی، انواع ضمانت‌نامه، توثیق پروژه و قرارداد مشارکت و گشایش اعتبارات اسنادی ارزی و ریالی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، ضوابط و شرایط مربوط را متناسب با اصول موضوع ماده (۲) این قانون به‌روزرسانی و ابلاغ نماید.

تبصره ۱- بانک‌ها مکلفند قراردادهای مشارکت از قبیل خرید تضمینی کالاها و خدمات تولید شده بخش غیردولتی منعقد شده یا طرف عمومی و پروژه را بر اساس ضوابط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به عنوان تضمین‌های قابل قبول برای اعطای تسهیلات بانکی به طرف خصوصی بپذیرند.

تبصره ۲- در قراردادهای مشارکتی که برای تأمین مالی آن از منابع صندوق توسعه ملی استفاده می‌شود، صندوق توسعه ملی مکلف است تسهیلات ارزی بلندمدت اعطا نماید و پروژه و قرارداد مشارکت و تضامین آن را به عنوان وثیقه بپذیرد.

ماده ۱۵- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است شرایط و ضوابط را استفاده از ظرفیت‌های بازار سرمایه برای تأمین مالی قراردادهای مشارکت اعم از انتشار اوراق مالی اسلامی، اوراق بهادارسازی درآمدهای آتی، ایجاد شرکت‌های تأمین سرمایه تخصصی، تأسیس صندوق پروژه و استفاده از حقوق شرکت پروژه و منافع پروژه برای انتشار اوراق بهادار را متناسب با اصول موضوع ماده (۲) این قانون ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون تهیه و به تصویب شورای عالی بورس و اوراق بهادار برساند.

فصل ششم - ریسک (خطرپذیری)ها و تضامین

ماده ۱۶- به منظور حصول اطمینان از ایفای تعهدات، طرفین تضامین معتبری را در اختیار یکدیگر قرار می‌دهند. میزان، انواع و شرایط این تضامین در چهارچوب آیین‌نامه‌ای است که ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به پیشنهاد سازمان و با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران و تأیید شورای ملی راهبری به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۷- به منظور ارائه تضامین برای پوشش تعهدات طرف عمومی از جمله وجوه تکمیلی، خرید محصول، جبران خسارت ناشی از قصور طرف عمومی و بهای انتقال، صندوق ضمانت تعهدات طرف عمومی با استفاده از منابع زیر ایجاد می‌شود:

- الف- ده درصد (۱۰٪) از منابع ورودی سالیانه صندوق توسعه ملی به صورت ارزی و ریالی.
- ب- معادل بیست درصد (۲۰٪) از سرجمع اعتبارات طرح‌های آملک‌داری‌های سرمایه‌ای از محل درآمدهای عمومی، متناسب با تخصیص اعتبارات طرح‌های مذکور.
- پ- خالص درآمد طرف عمومی (وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی) حاصل از پروژه‌های مشارکت با تشخیص سازمان برنامه و بودجه کشور و بر اساس الگوی (مدل) مالی مصوب.

ت- درآمد حاصل از کارمزد ارائه خدمات و سود سپرده‌گذاری منابع صندوق.

ث- اقساط وصولی از محل وجوه اداره شده قوانین بودجه سالانه.

تبصره ۱- صندوق، مؤسسه عمومی غیردولتی وابسته به سازمان است.

تبصره ۲- هیئت امنای این صندوق متشکل از رئیس سازمان، رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، وزیر امور اقتصادی و دارایی، نیرو، نفت، راه و شهرسازی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد. شرایط و مقررات فعالیت، ارکان، منابع، مصارف و انحلال صندوق، وظایف و اختیارات هیئت امنای و هیئت عامل، به موجب اساسنامه‌ای است که به پیشنهاد سازمان به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

تبصره ۳- درآمد صندوق از هرگونه مالیات و عوارض معاف است.

تبصره ۴- در صورتی که طرف عمومی (وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی) تعهدات خود را در موعد مقرر ایفا نکند، صندوق ضمانت تعهدات طرف عمومی نسبت به پرداخت تعهدات در وجه طرف خصوصی اقدام می‌نماید و سازمان مکلف است مبلغ پرداخت شده به اضافه سود معادل شاخص هزینه‌های عمرانی دولت را در بودجه سال آینده از سرجمع بودجه مربوط به طرف عمومی کسر و به منابع ورودی صندوق در آن سال اضافه نماید.

تبصره ۵- سایر طرف‌های عمومی (غیر از وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی) در چهارچوب آیین‌نامه‌ای که به تصویب هیئت امنای صندوق مذکور می‌رسد می‌توانند با سپرده‌گذاری در منابع صندوق از ضمانت‌نامه‌های صندوق استفاده نمایند.

ماده ۱۸- متقاضی سرمایه‌گذاری خارجی که مجوز سرمایه‌گذاری خارجی موضوع ماده (۶) قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی - مصوب ۱۳۸۱- و اصلاحات بعدی آن را دارا می‌باشد و در پروژه‌های مشارکت عمومی- خصوصی به عنوان طرف خصوصی انتخاب شده است، می‌تواند با هماهنگی سازمان سرمایه‌گذاری کمک‌های اقتصادی و فنی ایران، از خدمات تضمین و پوشش خطرپذیری (ریسک)‌های غیرتجاری مؤسسه تضمین سرمایه‌گذاری چندجانبه بانک جهانی (MIGA) و سایر مؤسسات بین‌المللی تضمین سرمایه‌گذاری چندجانبه از جمله شرکت اسلامی بیمه سرمایه‌گذاری و اعتبار صادراتی بانک توسعه اسلامی (ICIEC) طبق شرایط و ضوابط مؤسسه‌های مذکور، بهره‌مند شود.

ماده ۱۹- سرمایه‌گذاران خارجی مانند سرمایه‌گذاران داخلی از تمامی روش‌های مشارکتی و مزایای تضمین و حمایت‌های این قانون برخوردار خواهند بود. استناد به مزایا و حمایت‌های قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی - مصوب ۱۳۸۱- و اصلاحات بعدی آن، توسط سرمایه‌گذاران خارجی با رعایت ترتیبات مقرر در قانون مذکور قابل انجام است.

ماده ۲۰- به منظور رتبه‌بندی پروژه‌ها و اعتبارسنجی طرفین مشارکت، دولت مکلف است ترتیبات لازم را برای تشکیل مؤسسات اعتبارسنجی غیردولتی یا استفاده از ظرفیت مؤسسات موجود به عمل آورد. آیین‌نامه اجرایی این ماده مشتمل بر چهارچوب و ضوابط فعالیت مؤسسات مذکور، ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

فصل هفتم - حل اختلاف

ماده ۲۱- اعتراض به فرآیند انتخاب طرف خصوصی و حل اختلاف بین طرفین قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی مطابق همین نامهای است که به پیشنهاد سازمان و وزارت امور اقتصادی و دارایی و پس از اخذ نظرات اتاقهای بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و تعاون ایران به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ماده ۲۲- قوه قضاییه موظف است با توجه به حجم مسایل حقوقی و اختلافات موضوع این قانون، شعبه یا شعبی خاص در دادگاهها و در صورت لزوم در دادسراها با رعایت صلاحیت‌های قانونی برای رسیدگی اختصاص دهد. رسیدگی به دعاوی موضوع این قانون خارج از نوبت می‌باشد. قضات این شعب باید دوره‌های مصوب جهت آموزش‌های تخصصی را گذرانده باشند.

تبصره - شرایط قضات دادسراها و دادگاهها و همچنین دوره‌های آموزشی تخصصی به موجب آیین‌نامه‌ای است که ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت دادگستری و با همکاری سازمان تهیه و به تصویب رئیس قوه قضاییه می‌رسد.

فصل هشتم - مقررات عمومی

ماده ۲۳- قراردادهای مشارکت مشمول ماده (۴۱) قانون تأمین اجتماعی - مصوب ۱۳۵۴ - با اصلاحات بعدی آن نمی‌باشد و به جای پرداخت درصد مشخصی از مبلغ قرارداد، به صورت علی‌الرأس به سازمان تأمین اجتماعی، پرداخت حق بیمه صرفاً بر اساس فهرست افراد بیمه شده می‌باشد. اعمال هرگونه روشی دیگر غیر از روش موضوع این ماده ممنوع است.

ماده ۲۴- هزینه‌های مستقیم و بالاسری پروژه‌ها به شرح زیر جزو هزینه‌های قابل قبول مالیاتی محسوب می‌شود:

الف - بهای تمام شده احداث پروژه.

ب - سود حاصل از سرمایه‌گذاری در دوران قبل از بهره‌برداری از پروژه.

پ - هزینه‌های مربوط به نگهداری از پروژه که به بهای تمام‌شده منظور می‌شود.

ت - سود حاصل از سرمایه‌گذاری در دوران بهره‌برداری.

تبصره - تعیین مصادیق هزینه‌های قابل قبول طرح یا پروژه‌های عمرانی مورد مشارکت یا واگذاری به موجب آیین‌نامه‌ای است که ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ماده ۲۵- در راستای تسهیل و تسریع، طرف عمومی می‌تواند مجوزها و مشوق‌های زیر را به طرف خصوصی ارائه نماید. این مشوق‌ها فقط در صورتی برای طرف عمومی تعهدآور است که در اسناد فراخوان و مفاد قرارداد مشارکت پیش‌بینی شده و سازوکار آن مشخص باشد:

الف - حمایت از صادرات محصول.

ب - پوشش خطرپذیری (ریسک) نرخ ارز حسب مورد.

پ - تعدیل نرخ خرید محصول براساس شاخص‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ت - در صورت لزوم بین رفتن توجیه فنی و اقتصادی پروژه یا کاربری مصوب و ضرورت تغییر کاربری جهت ایجاد جذابیت برای سرمایه‌گذاری، ایجاد کاربری‌های چندگانه و تأسیسات جانبی اقتصادی با

حفظ کاربری اصلی پروژه با رعایت سایر مقررات مجاز است. مجوز تغییر کاربری اصلی پروژه با درخواست طرف عمومی و تأیید سازمان امکان پذیر است.

ب- طرف عمومی می تواند با همکاری دستگاه مرکزی در مرکزین ذی ربط برای جذاب نمودن پروژه های دیربازده و ورود سرمایه گذاران با توان مالی مناسب، پروژه های خود و واحدهای تابع دستگاه مرکزی را به صورت ترکیبی در قالب یک بسته سرمایه گذاری برای ارائه به سرمایه گذاران در نظر بگیرد. دستگاه مرکزی فرآیند اجرایی این قبیل بسته های سرمایه گذاری را تعیین می نماید.

ج- در صورتی که مشوق هایی دیگر متناسب با نیاز پروژه برای تسهیل مشارکت طرف خصوصی ضروری باشد، با پیشنهاد طرف عمومی و تأیید آن توسط بالاترین مقام اجرایی دستگاه مرکزی در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط قابل استفاده است.

ماده ۲۶- طرف عمومی موظف است تمام مسئولیت مدنی، محکومیت جزایی مالی، محکومیت به جبران ضرر و زیان ناشی از جرم و هر محکومیت قابل تقویم به جزای نقدی کلبه مسئولان و مجریان طرف عمومی در مشارکت عمومی - خصوصی را در قبال خطاهای غیر عمد آنان، چه به عنوان مسئولیت جمعی و چه به عنوان مسئولیت انفرادی، به هزینه خود نرد یک یا چند شرکت از شرکت های بیمه به نحوی بیمه نماید تا کلبه هزینه ها و خساراتی را که هر یک از مسئولان و مجریان تحت هر یک از عناوین مذکور ملزم به پرداخت آن می شوند، توسط بیمه گر پرداخت شود. در صورتی که مسئولان و مجریان طرف عمومی برای دفاع از خود در محاکم، وکیل را به استخدام درآورند پرداخت حق الوکاله بر عهده طرف عمومی است.

این نامه اجرایی این ماده ظرف شش ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و با همکاری سازمان تهیه و به تصویب هیئت وزیران می رسد.

ماده ۲۷- متناسب با انواع روش های مشارکت، موضوع ماده (۱۲) این قانون، حق مالکیت و بهره برداری از زمین، مستحقات و تجهیزات پروژه و انتقال آن، در قرارداد مشارکت تعیین می شود. در پروژه هایی که مالکیت آن به صورت دائمی در اختیار طرف خصوصی قرار می گیرد، طرف خصوصی بعد از انعقاد قرارداد حق تغییر کاربری را خارج از چهارچوب قرارداد ندارد و در صورتی که پروژه بر اساس شرایط نفاهم شده در قرارداد مشارکت اجرا نشود، مالکیت به طرف عمومی اعاده می شود. سازمان ثبت اسناد و املاک کشور این شرایط را در زمان ارائه سند قطعی به نام طرف خصوصی منظور می نماید و شهرداری ها و سایر مراجع ذی ربط موظف به رعایت این شرایط می باشند.

ماده ۲۸- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است ظرف شش ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، استانداردها و روش های حسابداری و حسابرسی ویژه قرارداد مشارکت و شرکت پروژه را تعیین و برای اجرا ابلاغ نماید.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

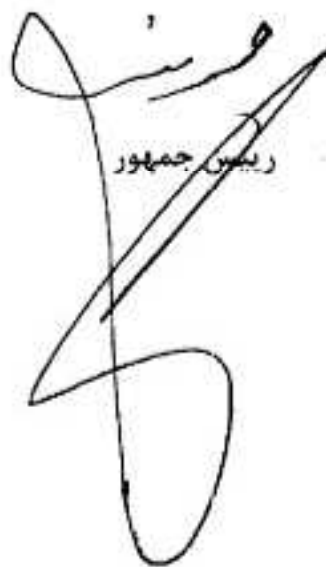
ماده ۲۹- احکام این قانون از تاریخ لازم الاجرا شدن آن تا زمانی که در قوانین بعدی نسخ یا اصلاح آنها تصریح نشود، معتبر خواهد بود. قوانین و مقرراتی که در زمان فراخوان طرح‌های مشارکت عمومی - خصوصی (از جمله پروژه‌های بخش راه و ترابری) معتبر است، حاکم بر قرارداد مشارکت خواهد بود و اصلاحات آنها قابل تسری به قراردادهای قبلی نمی‌باشد.

تبصره ۱- اجرای طرح‌های بنگاه‌ها و فعالیت‌های گروه (۳) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۷- و اصلاحات بعدی آن با استفاده از روش مشارکت ساخت، بهره‌برداری و انتقال و سایر روش‌هایی که منجر به واگذاری مالکیت به بخش غیردولتی نشود، مجاز است.

تبصره ۲- دولت می‌تواند در سرمایه‌گذاری، بهره‌برداری و توسعه حوزه‌های سلامت، آموزش و تحقیقات و فرهنگ، موضوع تبصره (۲) بند (ج) ماده (۳) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۷- و اصلاحات بعدی آن از ظرفیت این قانون استفاده نماید.

تبصره ۳- این قانون، نافی اختیارات خاص موضوع قانون احداث پروژه‌های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانک‌ها و سایر منابع مالی و پولی کشور - مصوب ۱۳۶۶- و اصلاحات بعدی آن نیست.

رئیس جمهور

وزیر امور اقتصادی و دارایی

